

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

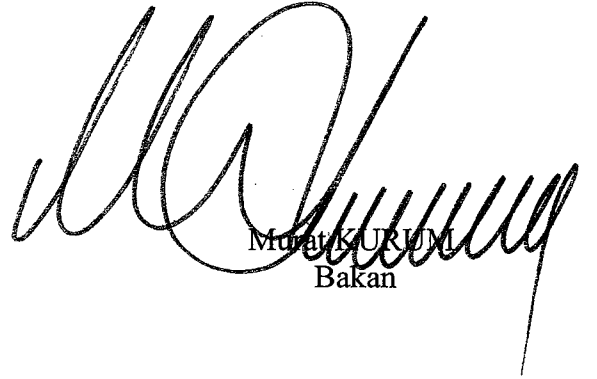
Sayı :30824082-610-13094420
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

22 Temmuz 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

**İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN MUSTAFA BİLİCİ'NİN
TBMM 7/24961 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVABI**

7/24961
GK 123

SORULAR

İzmir'in Dikili ilçesi, Çukuralan köyü sınırları içerisinde faaliyet gösteren altın madeninin üçüncü kapasite artışı projesine ilişkin Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) süreci, bölge halkı ve çevre örgütleri tarafından endişeyle izlenmektedir. İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin "ÇED Olumlu" raporunun iptali yönündeki kararına rağmen, Danıştay'ın bu kararı bozduğu ve madenin kapasite artışına onay verildiği belirtilmektedir.

Bu bilgilendirme ışığında;

- 1) Çukuralan Altın Madeni'nin üçüncü kapasite artışı için verilen "ÇED Olumlu" kararının iptaline dair İzmir 4. İdare Mahkemesi'nin kararının Danıştay tarafından bozulmasının gerekçeleri nelerdir? Bu süreçte hangi bilimsel ve teknik veriler dikkate alınmıştır?
- 2) Madenin kapasite artışıyla birlikte bölgedeki ekosistem, su kaynakları ve tarım alanları üzerindeki olası olumsuz etkiler konusunda Bakanlığınızca yapılan bir etki analizi mevcut mudur? Varsa, bu analizlerin sonuçları nelerdir ve hangi önlemler alınmıştır?
- 3) ÇED raporlarının mahkeme kararlarıyla iptal edilmesine rağmen, 2009/7 sayılı genelgeye dayanarak yeni "ÇED Olumlu" kararlarının verilmesi uygulaması, çevre hukuku ve yargı kararlarının bağlayıcılığı açısından nasıl değerlendirilmektedir? Bu durumun çevre koruma politikalarına etkisi nedir?
- 4) Bölge halkının ve sivil toplum kuruluşlarının madenin kapasite artışına yönelik endişeleri ve itirazları dikkate alınmakta mıdır? Bu konuda katılımcı bir süreç işletilmekte midir?
- 5) Çukuralan Altın Madeni'nin faaliyetlerinin, bölgedeki diğer doğal ve kültürel değerler üzerindeki etkileri konusunda Bakanlığınızca yürütülen denetim ve izleme çalışmaları nelerdir? Bu çalışmaların sonuçları kamuoyu ile paylaşılmakta mıdır?

CEVAP

1) Danıştay 4. Daire tarafından Bilirkişi ve Ek Bilirkişi raporları değerlendirilerek "Çukuralan Altın Madeni İşletmesi 3. Kapasite Artışı Projesi" için verilen "ÇED Olumlu" kararının hukuka uygun olduğuna karar verilmiştir.

2) Söz konusu projeye ilişkin ÇED sürecinde; Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü (Atık Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Hava Yönetimi Dairesi Başkanlığı, Su ve Toprak Yönetimi Daire Başkanlığı); Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (Maden İşleri Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü); Orman ve Su İşleri Bakanlığı (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Meteoroloji Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü, Su Yönetimi Genel Müdürlüğü); İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanlığı, IZSU Genel Müdürlüğü, İzmir Valiliği (Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü, İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, İl Afet ve

Acil Durum Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı) komisyon üyesi olarak yer almışlar ve görev yetki ve sorumlulukları kapsamında gerekli değerlendirmeler yapılmıştır.

3) Bakanlığımız 13.02.2009 tarih ve 2009/7 sayılı Genelgesi doğrultusunda yürütülen ÇED süreçleri, mahkemelerin iptal ya da yürütmeyi durdurma kararlarındaki gerekçeler dikkate alınarak ve bu kararlara uyularak yürütülen süreçlerdir. Bu genelge İdari Dava Daireler Kurulu (İDDK) tarafından onaylanmıştır.

2009/7 sayılı Genelgede "*Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararları hakkındaki yürütmenin durdurulması/iptal kararları, ÇED Olumlu Kararı verilen ÇED Raporunun bir ya da birkaç bölümüne ilişkin ise yürütmenin durdurulması/iptal kararı, ÇED Raporunun diğer bölümlerini olumsuz yönde etkilemiyor, yani Kararın tümünün yeniden ele alınıp değerlendirilmesini gerektirmiyorsa, ÇED Raporunun hazırlanmasına ilişkin tüm sürecin en baştan tekrarlanmasına gerek bulunmadığı*" belirtilmektedir.

4) Projeye ilişkin ÇED süreci, sadece Bakanlığımızca tesis edilen bir işlem olmayıp; proje konusuyla ilgili tüm kurum ve kuruluşların katılımıyla gerçekleştirilen bir süreç olup; bu süreç boyunca sürdürülen çalışmalarla projenin çevresel etkilerinin mevzuatın gerektirdiği biçimde araştırılıp incelendiği ve olası çevresel etkilerin en aza indirilmesi için gerekli önlemlerin alındığı, bu konuda diğer ilgili kurum ve kuruluşların da hem fikir olduğu da dikkate alınarak değerlendirildiği bir süreçtir.

ÇED Yönetmeliği kapsamında Bakanlığımıza müracaatta bulunan projelerle ilgili olarak, ilgili kurum ve kuruluşlardan oluşan bir İnceleme-Değerlendirme Komisyonu teşkil edilmektedir. ÇED sürecinde sunulan tüm rapor, dosya ile diğer tüm bilgi ve belgeler ile yöre halkından gelen şikâyet ve öneriler bu komisyon tarafından incelenip değerlendirilmekte, Bakanlığımızca da bu komisyon tarafından yapılan inceleme ve değerlendirmeye göre ÇED Yönetmeliği kapsamında karar verilmektedir.

Bahse konu projeye ilişkin olarak bölge halkının ve sivil toplum kuruluşlarının madenin kapasite artışına yönelik endişeleri ve itirazları Bakanlığımızca yürütülen ÇED sürecinde kamu kurum ve kuruluşlarından oluşan komisyon tarafından incelenip değerlendirilmiştir.

5) Bakanlığımız görev, yetki ve sorumlulukları çerçevesinde Çukuralan Altın Madeni faaliyetlerine yönelik olarak 2015 yılından itibaren 40 adet ÇED İzleme ve Çevre Denetimi gerçekleştirilmiştir.